

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας			
ΤΜΗΜΑ	Ιατρικής			
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	IAY614	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο (έκτο)	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ			
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις		5	6	
Εργαστηριακές Ασκήσεις		9		
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (4).				
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ αν ζητηθεί (στην Αγγλική γλώσσα)			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα A

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα B
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Η Παθολογική Ανατομική είναι η ιατρική ειδικότητα που συνιστά την γέφυρα μεταξύ βασικών βιοϊατρικών επιστημών και της κλινικής ιατρικής πράξης. Το αντικείμενό της περιλαμβάνει τη διάγνωση των νόσων, την κατανόηση της παθογένειας αυτών, και τον προσδιορισμό της βιολογικής τους συμπεριφοράς και της ανταπόκρισης στη θεραπεία.

Για τους σκοπούς αυτούς ο Παθολογοανατόμος εξετάζει μακροσκοπικά, μικροσκοπικά και με μοριακές μεθόδους κύτταρα, ιστούς ή όργανα από ασθενείς με ποικίλες παθολογικές καταστάσεις, τόσο φλεγμονώδεις όσο και νεοπλασματικές. Οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται είναι η μικροσκόπηση (κυρίως με οπτικό μικροσκόπιο, με μικροσκόπιο φθορισμού και σπανιότερα με ηλεκτρονικό μικροσκόπιο), η ιστοχημεία, η ανοσοϊστοχημεία, ο *in situ* υβριδισμός, οι μοριακές αναλύσεις DNA, RNA και πρωτεΐνών και ο ανοσοφθορισμός.

Η Παθολογική Ανατομική (ή Παθολογική Ανατομία) διακρίνεται στη Γενική και στην Ειδική Παθολογική Ανατομική.

Η Ειδική Παθολογική Ανατομική πραγματεύεται την κατανόηση των παθολογικών καταστάσεων κατά συστήματα και όργανα, με έμφαση στην επιδημιολογία, την παθογένεια, τις κλινικοεργαστηριακές εκδηλώσεις, και την μακροσκοπική και μικροσκοπική εικόνα. Στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τις μακροσκοπικές και μικροσκοπικές αλλοιώσεις συγγενών, φλεγμονώδων και νεοπλασματικών νόσων και την συσχέτισή τους με τα απεικονιστικά και κλινικά ευρήματα.

Οι φοιτητές μετά το πέρας της εκπαίδευτικής διαδικασίας:

- Κατανοούν τους παθογενετικούς μηχανισμούς των νόσων
- Συσχετίζουν τις αλλοιώσεις από το μοριακό επίπεδο ως την μακροσκοπική και μικροσκοπική εικόνα
  - Κατανοούν τη σημασία της κλινικοπαθολογοανατομικής συσχέτισης για την τελική διάγνωση
  - Κατανοούν το θεμελιώδη ρόλο του εργαστηρίου της Παθολογικής Ανατομικής στην θεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών (στη διάγνωση, αλλά και στον καθορισμό προγνωστικών και προβλεπτικών δεικτών)
  - Κατανοούν τη σημασία και χρησιμοποιούν σωστά τους ιατρικούς όρους
  - Διαμορφώνουν επιστημονική/ιατρική συμπεριφορά
  - Αποκτούν ικανότητα αφομοίωσης και αναζήτησης τεκμηριωμένης γνώσης
  - Αποκτούν γνωστικές δεξιότητες που είναι απαραίτητες στην άσκηση της ιατρικής, όπως η λεπτομερής παρατήρηση και ανάλυση και η ικανότητα για κλινικο-παθολογοανατομική συσχέτιση.

Γενικές Ικανότητες	
Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Λήψη αποφάσεων	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Αυτόνομη εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγγελματικής σκέψης
Ομαδική εργασία	.....
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	.....
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	..... Άλλες...
<ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση των κλινικοπαθολογοανατομικών συνιστώσων στην ασθένεια • Αναζήτηση και εκτίμηση όλων των σχετικών πληροφοριών, με τη χρήση προηγμένων τεχνολογιών και σύνθεση διαγνωστικής υπόθεσης • Λήψη αποφάσεων • Ικανότητα συμμετοχής ως ενεργό μέλος θεραπευτικής ομάδας • Ικανότητα για ομαδική, αλλά και αυτόνομη εργασία • Κατανόηση παθογενετικών μηχανισμών και αναγνώριση πεδίων με ερευνητικό ενδιαφέρον 	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- **Πεπτικό Σύστημα:** Παθήσεις Χειλέων, Στοματικής κοιλότητας, Σιελογόνων αδένων, Οισοφάγου, Στομάχου, Λεπτού εντέρου, Σκωληκοειδούς απόφυσης, Παχέος Εντέρου, Πρωκτού, Χοληδόχου κύστεως, Χοληφόρων πόρων, Παγκρέατος, Ήπατος
- **Ουροποιητικό Σύστημα:** Παθήσεις Νεφρών, Παθήσεις Ουροδόχου κύστεως
- **Γεννητικό Σύστημα Θήλεος:** Παθήσεις Αιδοίου, Κόλπου, Τραχήλου Μήτρας, Σώματος Μήτρας, Ωθηκών
- **Γεννητικό Σύστημα Άρρενος:** Παθήσεις Όρχεων, Επιδιδυμίδος και Σπερματικού Πόρου, Οσχέου, Πέους, Προστάτη Αδένα
- **Παθήσεις Θυρεοειδούς Αδένα**
- **Παθήσεις Δέρματος**
- **Ερειστικό Σύστημα:** Παθήσεις Οστών, Παθήσεις Αρθρώσεων, Νεοπλάσματα Μαλακών Μορίων

<ul style="list-style-type: none"> Νευρικό Σύστημα: Παθήσεις Κεντρικού Νευρικού Συστήματος, Παθήσεις Περιφερικού Νευρικού Συστήματος. Ανοσοποιητικό Σύστημα-Λεμφικός Ιστός: Λεμφαδενίτιδες – Λεμφαδενοπάθειες, Νεοπλασματικές Νόσοι του Λεμφικού Ιστού
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p style="text-align: center;">ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην αίθουσα διδασκαλίας, πρόσωπο με πρόσωπο εκπαίδευση. Στο εργαστήριο, όπου οι φοιτητές ασκούνται σε ομάδες (30 περίπου/ομάδα) στην αναγνώριση στο μικροσκόπιο επιλεγμένων περιστατικών παθολογικών καταστάσεων και νεοπλασμάτων.</p> <p>Επίσης ασκούνται στην αναγνώριση των μακροσκοπικών αλλοιώσεων, με επίδειξη παρασκευασμάτων/υλικών ασθενών, στο Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής στο Νοσοκομείο.</p> <p>Παράλληλα, τα θέματα αναπτύσσονται και θεωρητικά, με έμφαση στη διαγνωστική προσέγγιση.</p> <p>Επιπλέον, όσοι φοιτητές επιθυμούν μπορούν να παρακολουθούν την καθημερινή λειτουργία του Εργαστηρίου Παθολογικής Ανατομικής στο Νοσοκομείο από την παραλαβή του παρασκευάσματος ως την τελική διάγνωση.</p>												
<p style="text-align: center;">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση powerpoint στις διαλέξεις. Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή και οπτικών (φωτονικών) μικροσκοπίων για τις εργαστηριακές ασκήσεις. Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.</p>												
<p style="text-align: center;">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη</p>	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Δραστηριότητα</th> <th style="text-align: center;">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">Διαλέξεις</td> <td style="text-align: center;">65</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Εργαστηριακές ασκήσεις, με επίδειξη ιστολογικών πλακιδίων και μελέτη στο οπτικό μικροσκόπιο</td> <td style="text-align: center;">30</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Εκπαιδευτική παρακολούθηση με επίδειξη μακροσκοπικών παρασκευασμάτων στο Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής στο Νοσοκομείο</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Αυτοτελής μελέτη</td> <td style="text-align: center;">45</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td style="text-align: center;">150 ανά φοιτητή</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	65	Εργαστηριακές ασκήσεις, με επίδειξη ιστολογικών πλακιδίων και μελέτη στο οπτικό μικροσκόπιο	30	Εκπαιδευτική παρακολούθηση με επίδειξη μακροσκοπικών παρασκευασμάτων στο Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής στο Νοσοκομείο	10	Αυτοτελής μελέτη	45	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150 ανά φοιτητή
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	65												
Εργαστηριακές ασκήσεις, με επίδειξη ιστολογικών πλακιδίων και μελέτη στο οπτικό μικροσκόπιο	30												
Εκπαιδευτική παρακολούθηση με επίδειξη μακροσκοπικών παρασκευασμάτων στο Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής στο Νοσοκομείο	10												
Αυτοτελής μελέτη	45												
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150 ανά φοιτητή												

<p>καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση (90% του τελικού βαθμού) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ερωτήσεις ανάπτυξης <p>II. Προφορική εξέταση Εργαστηρίου (10% του τελικού βαθμού) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Εξέταση γνώσεων για τις μακροσκοπικές εκδηλώσεις των νόσων, με επίδειξη διαφανειών (power point) με χαρακτηριστικές εικόνες. - Εξέταση γνώσεων για τις μικροσκοπικές εκδηλώσεις των νόσων, με χρήση οπτικού μικροσκοπίου και ιστολογικών πλακιδίων.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Υλικό διδασκαλίας – μελέτης</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γενική και Ειδική Παθολογική Ανατομική (Μέλη ΔΕΠ Εργαστηρίου Παθολογικής Ανατομικής). Εκδοτικός οίκος ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ. ISBN 978-960-8026-02-5. κωδικός 12309301 • Οι διαλέξεις (power point) δίδονται στους φοιτητές • Γενική και Συστηματική Παθολογική Ανατομική (J.C.E.Underwood), Επιστημονικές Εκδόσεις ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ Α.Ε. ISBN 9789603946960. κωδικός 41242. • Βασική Παθολογοανατομία (KUMAR COTRAN ROBBINS) Επιστημονικές Εκδόσεις ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ Α.Ε. ISBN 9789603946823. κωδικός 88861. • Άτλας Παθολογικής Ανατομικής (Robbins and Cotran) Εκδόσεις Χρ. Βασιλειάδη ISBN 978-960-89149-6-4. κωδικός 28198.
--